

MATEMÁTICAS II

(O alumno/a deber responder só aos exercicios dunha das opcións . Puntuación máxima dos exercicios de cada opción: exercicio 1= 3 puntos, exercicio 2 = 3 puntos, exercicio 3 = 2 puntos, exercicio 4 = 2 puntos).

OPCIÓN A

1. Dada a matriz $A = \begin{pmatrix} -1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \end{pmatrix}$,

a) Se I é a matriz identidade de orde 3, calcula os valores de λ para os que $A + \lambda I$ non ten inversa. Calcula, se existe, a matriz inversa de $A - 2I$.

b) Calcula a matriz X tal que $XA + A' = 2X$, sendo A' a matriz trasposta de A .

2. Sexa r a recta que pasa polo punto $P(1,-1,-2)$ e é perpendicular ao plano $\alpha: x + 2y + 3z + 6 = 0$. Sexa s a recta que pasa polos puntos $A(1,0,0)$ e $B(-1,-3,-4)$.

a) Estuda a posición relativa das rectas r e s . Se se cortan, calcula o punto de corte.

b) Calcula a distancia do punto $A(1,0,0)$ ao plano β que pasa polo punto $P(1,-1,-2)$ e é paralelo a α .

3. Debuxa a gráfica de $f(x) = \frac{x^2 + 3x}{x + 1}$, estudando: dominio, puntos de corte cos eixos, asíntotas, intervalos de crecemento e decrecemento, máximos e mínimos relativos, puntos de inflexión e intervalos de concavidade e convexidade.

4. a) Enuncia o teorema fundamental do cálculo integral. Sabendo que $\int_0^x f(t)dt = x^2(1+x)$, con f unha función continua en todos os puntos da recta real, calcula $f(2)$.

b) Calcula $\int_1^2 \frac{x^2 + 1}{x^2 + x} dx$

OPCIÓN B

1. a) Discute, segundo os valores do parámetro a , o seguinte sistema de ecuacións lineais:

$$\begin{aligned} ax + 2y + 2z &= a \\ x + y + z &= 0 \\ 2x - y + 2z &= a \end{aligned}$$

b) Resolve, se é posible, o sistema anterior para o caso $a = 0$.

2. Dada a recta $r: \begin{cases} y = 1 \\ x - z + 4 = 0 \end{cases}$

a) Calcula a ecuación do plano α que pasa polo punto $Q(0,2,2)$ e contén a recta r . Calcula a área do triángulo que ten por vértices os puntos de intersección de α cos eixos de coordenadas.

b) Calcula a ecuación xeral do plano que contén a recta r e é perpendicular ao plano α .

3. a) Define función continua nun punto. ¿Cando se di que unha discontinuidade é evitable? ¿Para que valores de k , a función $f(x) = \frac{e^x}{x^2 + k}$ é continua en todos os puntos da recta real?

b) Determina os valores de a, b, c, d para que a función $g(x) = ax^3 + bx^2 + cx + d$ teña un máximo relativo no punto $(0,4)$ e un mínimo relativo no punto $(2,0)$.

4. Debuxa e calcula a área da rexión limitada pola recta $x + y = 7$ e a gráfica da parábola $f(x) = x^2 + 5$. (Nota: para o debuxo das gráficas, indicar os puntos de corte cos eixos, o vértice da parábola e concavidade ou convexidade)

MATEMÁTICAS II

(O alumno/a debe responder só os exercicios dunha das opcións. Puntuación máxima dos exercicios de cada opción: exercicio 1 = 3 puntos, exercicio 2 = 3 puntos, exercicio 3 = 2 puntos, exercicio 4 = 2 puntos).

OPCIÓN A

1. a) Pon un exemplo de matriz simétrica de orde 3 e outro de matriz antisimétrica de orde 3.
 b) Sexa M unha matriz simétrica de orde 3, con $\det(M) = -1$. Calcula, razoando a resposta, o determinante de $M + M^t$, sendo M^t a matriz trasposta de M .

c) Calcula unha matriz X simétrica e de rango 1 que verifique: $X \cdot \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 2 & -2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 & -2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$.

2. Dada a recta $r: \begin{cases} x + y + z - 3 = 0 \\ 3x + 5y + 3z - 7 = 0 \end{cases}$

- a) Calcula a ecuación xeral do plano π perpendicular a r e que pasa polo punto $P(2, -1, -2)$.
 b) Calcula o punto Q no que r corta a π . Calcula o ángulo que forma o plano π con cada un dos planos coordenados.

3. a) Definición e interpretación xeométrica da derivada dunha función nun punto.

b) Calcula: $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x + e^{-x} - 2 \cos x}{\text{sen}(x^2)}$

4. Debuxa e calcula a área da rexión limitada pola gráfica de $y = -x^2 + 1$ e as rectas tanxentes a esta parábola nos puntos de corte da parábola co eixo OX. (Nota: para o debuxo das gráficas, indicar os puntos de corte cos eixos, o vértice da parábola e concavidade ou convexidade).

OPCIÓN B

1. a) Discute, segundo os valores do parámetro m , o sistema de ecuacións lineais

$$\begin{aligned} mx + y - 2z &= 0 \\ x + y + z &= 0 \\ x - y + z &= m \end{aligned}$$

- b) Resólveo, se é posible, nos casos $m = 0$ e $m = -1$.

2. Dadas as rectas $r: \begin{cases} x = 3 - 3\lambda \\ y = -4\lambda \\ z = -6 \end{cases}; \quad s: \begin{cases} 4x - 3y - 12 = 0 \\ 5y - 4z - 4 = 0 \end{cases}$

- a) Estuda a súa posición relativa. Se se cortan, calcula o punto de corte e o ángulo que forman r e s .
 b) Calcula, se existe, o plano que as contén.

3. Debuxa a gráfica da función $f(x) = \frac{x^2}{x-2}$, estudando: dominio, puntos de corte cos eixos, asíntotas, intervalos de crecemento e decrecemento, máximos e mínimos relativos, puntos de inflexión e intervalos de concavidade e convexidade.

4. a) Calcula $\int x \ln(1+x^2) dx$ (Nota: $\ln =$ logaritmo neperiano)

- b) Enuncia e interpreta xeometricamente o teorema do valor medio do cálculo integral.

Criterios de Avaliación / Corrección

CONVOCATORIA DE XUÑO

OPCIÓN A

1) a) 2 puntos, distribuídos en:

- 1 punto pola obtención dos valores de λ para os que $A+\lambda I$ non ten inversa.
- 1 punto polo cálculo da matriz inversa de $A-2I$.

b) 1 punto, distribuídos en:

- 0,5 puntos por desaxar X
- 0,5 puntos polos cálculos de $-A^t(A-2I)^{-1}$

2) a) 2 puntos, distribuídos en:

- 0,5 puntos pola obtención das rectas r e s .
- 1 punto polo estudo da posición relativa das rectas.
- 0,5 puntos pola obtención do punto de corte.

b) 1 punto, distribuído en:

- 0,5 puntos pola obtención do plano β .
- 0,5 puntos pola obtención da distancia do punto ao plano.

3) 2 puntos, distribuídos en:

- 0,25 puntos polo dominio e puntos de corte cos eixes.
- 0,25 puntos polas asíntotas.
- 0,5 puntos polos intervalos de crecemento e decrecemento.
- 0,25 puntos por xustificar que non existen máximos nin mínimos relativos.
- 0,25 puntos por xustificar que non existen puntos de inflexión.
- 0,25 puntos polos intervalos de concavidade e convexidade.
- 0,25 puntos pola gráfica.

4) a) 1 punto, distribuído en:

- 0,5 puntos polo enunciado do teorema fundamental do cálculo integral.
- 0,5 puntos pola obtención de $f(2)$.

b) 1 punto, distribuído en:

- 0,5 puntos pola división do polinomio do numerador entre o do denominador e a descomposición en fraccións simples.
- 0,5 puntos polas integrais e aplicación da regra de Barrow.

OPCIÓN B

1) a) 2 puntos, distribuídos en:

- 0,5 puntos pola obtención do rango da matriz de coeficientes.
- 0,5 puntos polo cálculo do rango da matriz ampliada.
- 0,5 puntos. Sistema incompatible.
- 0,5 puntos. Sistema compatible determinado.

b) 1 punto, pola solución do sistema para o caso $a = 0$.

2) a) 2 puntos, distribuídos en:

- 1 punto pola obtención dunha ecuación do plano α .
- 1 punto polo cálculo da área do triángulo.

b) 1 punto, pola obtención da ecuación do plano.

Criterios de Avaliación / Corrección

3) a) **1 punto**, distribuído en:

- 0,25 puntos pola definición de función continua nun punto.
- 0,25 puntos pola definición de descontinuidade evitable.
- 0,5 puntos pola obtención dos valores de k .

b) **1 punto**, distribuído en:

- 0,5 puntos pola formulación do problema.
- 0,5 puntos pola obtención dos valores de a, b, c, d .

4) **2 puntos**, distribuídos en:

- 0,75 puntos polas gráficas.
- 0,75 puntos pola formulación do problema.
- 0,5 puntos polo cálculo da integral definida.

CONVOCATORIA DE SETEMBRO

OPCIÓN A

1) a) **0,5 puntos**, distribuídos en:

- 0,25 puntos polo exemplo de matriz simétrica.
- 0,25 puntos polo exemplo de matriz antisimétrica.

b) **1 punto**

c) **1,5 puntos**, distribuídos en:

- 0,5 puntos por expresar a condición do rango.
- 0,5 puntos polas ecuacións do produto de matrices.
- 0,5 puntos por resolver as ecuacións.

2) a) **1,5 puntos**

b) **1,5 puntos**, distribuídos en:

- 0,75 puntos pola obtención do punto de corte.
- 0,75 puntos (0,25 puntos por cada ángulo).

3) a) **1 punto**, distribuído en:

- 0,5 puntos pola definición da derivada dunha función nun punto.
- 0,5 puntos pola interpretación xeométrica.

b) **1 punto**

4) **2 puntos**, distribuídos en:

- 0,5 puntos por representar a parábola.
- 0,5 puntos pola obtención das tanxentes.
- 0,5 puntos pola formulación da área.
- 0,5 puntos polo cálculo da integral definida.

OPCIÓN B

1) a) **2 puntos**, distribuídos en:

- 0,5 puntos pola obtención do rango da matriz de coeficientes.

Criterios de Avaliación / Corrección

- 0,5 puntos polo cálculo do rango da matriz ampliada.
- 0,5 puntos. Sistema incompatible
- 0,5 puntos. Sistema compatible determinado.

b) 1 punto (0,5 puntos por cada caso)

2) **a) 2 puntos**, distribuídos en:

- 1 punto pola posición relativa
- 0,5 puntos polo punto de corte.
- 0,5 puntos polo ángulo que forman as rectas.

b) 1 punto, pola obtención da ecuación do plano.

3) **2 puntos**, distribuídos en:

- 0,25 puntos polo dominio e puntos de corte cos eixes.
- 0,25 puntos polas asíntotas.
- 0,5 puntos polos intervalos de crecemento e decrecemento.
- 0,25 puntos polo máximo e mínimo relativos.
- 0,25 puntos por xustificar que non existen puntos de inflexión.
- 0,25 puntos polos intervalos de concavidade e convexidade.
- 0,25 puntos pola gráfica.

4) **a) 1 punto**, distribuído en:

- 0,5 puntos pola integración por partes.
- 0,5 puntos pola integral da función racional.

b) 1 punto, distribuído en:

- 0,5 puntos polo enunciado do teorema do valor medio do cálculo integral.
- 0,5 puntos pola interpretación xeométrica.

Exemplos de resposta / Solucións

CONVOCATORIA DE XUÑO

OPCIÓN A

$$1) \text{ a) } A + \lambda I = \begin{pmatrix} -1 + \lambda & 1 & 0 \\ 0 & 1 + \lambda & 0 \\ 0 & 1 & -1 + \lambda \end{pmatrix}; |A + \lambda I| = (\lambda - 1)^2 \cdot (\lambda + 1).$$

$$\text{Polo tanto, } A + \lambda I \text{ non ten inversa} \Leftrightarrow \begin{cases} \lambda = 1 \\ \lambda = -1 \end{cases}$$

$$A - 2I = \begin{pmatrix} -3 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & -3 \end{pmatrix}; |A - 2I| = (-3)^2 \cdot (-1) = -9 \neq 0$$

$$(A - 2I)^{-1} = \frac{1}{|A - 2I|} (Ad(A - 2I))_{ij}^t = -\frac{1}{9} \begin{pmatrix} 3 & 0 & 0 \\ 3 & 9 & 3 \\ 0 & 0 & 3 \end{pmatrix}^t = \begin{pmatrix} -\frac{1}{3} & -\frac{1}{3} & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & -\frac{1}{3} & -\frac{1}{3} \end{pmatrix}$$

b) $XA + A' = 2X \Leftrightarrow X(A - 2I) = -A'$. E, polo apartado anterior, sabemos que $A - 2I$ ten inversa.

Polo tanto: $X = -A'(A - 2I)^{-1}$

$$X = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} -\frac{1}{3} & -\frac{1}{3} & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & -\frac{1}{3} & -\frac{1}{3} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -\frac{1}{3} & -\frac{1}{3} & 0 \\ \frac{1}{3} & \frac{5}{3} & \frac{1}{3} \\ 0 & -\frac{1}{3} & -\frac{1}{3} \end{pmatrix}$$

$$2) \text{ a) } \left. \begin{matrix} P(1, -1, 2) \in r \\ \vec{v}_r = \vec{n}_\alpha = (1, 2, 3) \end{matrix} \right\} \Rightarrow r: \begin{cases} x = 1 + \lambda \\ y = -1 + 2\lambda \\ z = -2 + 3\lambda \end{cases} \quad \left. \begin{matrix} A(1, 0, 0) \in s \\ \vec{v}_s = \vec{AB} = (-2, -3, -4) \end{matrix} \right\} \Rightarrow s: \begin{cases} x = 1 - 2\mu \\ y = -3\mu \\ z = -4\mu \end{cases}$$

$$\text{rang}(\vec{v}_r, \vec{v}_s) = \text{rang} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ -2 & -3 & -4 \end{pmatrix} = 2 \Rightarrow \text{as rectas córtanse ou crúzanse. Ademais}$$

$$\text{rang}(\vec{v}_r, \vec{v}_s, \vec{PA}) = \text{rang} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ -2 & -3 & -4 \\ 0 & 1 & 2 \end{pmatrix} = 2, \text{ logo as rectas córtanse.}$$

Punto de corte:

$$\left. \begin{matrix} 1 + \lambda = 1 - 2\mu \\ -1 + 2\lambda = -3\mu \\ -2 + 3\lambda = -4\mu \end{matrix} \right\} \Rightarrow \begin{cases} \mu = -1 \\ \lambda = 2 \end{cases} \Rightarrow \boxed{T(3, 3, 4)}$$

Exemplos de resposta / Soluciones

b)
$$\left. \begin{array}{l} P(1, -1, -2) \in \beta \\ \vec{n}_\beta = \vec{n}_\alpha = (1, 2, 3) \end{array} \right\} \Rightarrow \beta : (x-1) + 2(y+1) + 3(z+2) = 0 \Rightarrow \beta : x + 2y + 3z + 7 = 0$$

$$d(A, \beta) = \frac{|1+7|}{\sqrt{1+4+9}} = \frac{4\sqrt{14}}{7} \text{ unidades}$$

3) $Dom(f) = \mathbb{R} - \{-1\}$

Puntos de corte cos eixes:

$$\left. \begin{array}{l} x = 0 \Rightarrow f(x) = 0 \\ f(x) = 0 \Rightarrow x(x+3) = 0 \end{array} \right\} \Rightarrow \boxed{(0,0)}; \boxed{(-3,0)}$$

$$\left. \begin{array}{l} \lim_{x \rightarrow -1^-} f(x) = +\infty \\ \lim_{x \rightarrow -1^+} f(x) = -\infty \end{array} \right\} \boxed{x = -1} \text{ Asíntota vertical}$$

Non existen asíntotas horizontais pois $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \infty$

Cálculo da asíntota oblicua:

$$\left. \begin{array}{l} m = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2 + 3x}{x(x+1)} = 1 \\ b = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(\frac{x^2 + 3}{x+1} - x \right) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2 + 3x - x^2 - x}{x+1} = 2 \end{array} \right\} \Rightarrow \boxed{y = x + 2}$$

Cálculo dos puntos críticos:

$$f'(x) = \frac{(2x+3)(x+1) - x^2 - 3x}{(x+1)^2} = \frac{x^2 + 2x + 3}{(x+1)^2}$$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow x^2 + 2x + 3 = 0, \text{ que non ten raíces reais.}$$

Polo tanto, non existen máximos nin mínimos relativos.

Intervalos de crecemento e decrecemento:

x	$(-\infty, -1)$	$(-1, +\infty)$
$f'(x)$	> 0	> 0
$f(x)$	crecent e	crecent e

$f(x)$ é crecente no intervalo $(-\infty, -1)$ e no intervalo $(-1, +\infty)$

Calculamos a segunda derivada:

$$f''(x) = \frac{(2x+2)(x+1)^2 - 2(x+1)(x^2 + 2x + 3)}{(x+1)^4} = \frac{-4}{(x+1)^3}$$

$f''(x) \neq 0$ e polo tanto a función non ten puntos de inflexión.

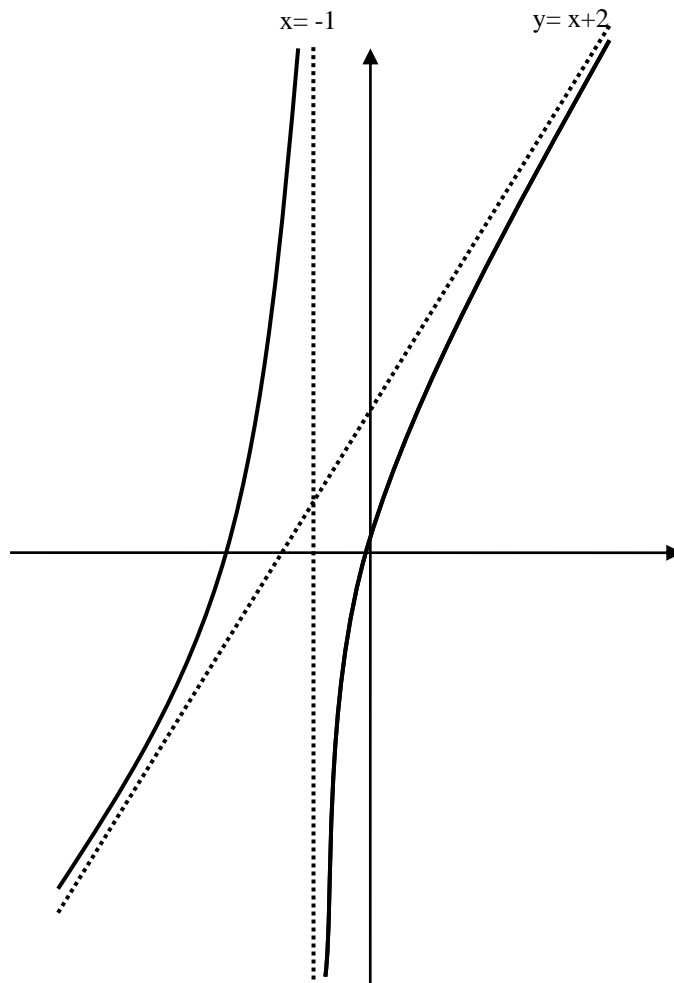
Intervalos de concavidade e convexidade:

x	$(-\infty, -1)$	$(-1, +\infty)$
$f''(x)$	> 0	< 0
$f(x)$	convexa	cóncava

$f(x)$ é convexa no intervalo $(-\infty, -1)$ e cóncava no intervalo $(-1, +\infty)$

Con todos estes datos a gráfica da función será:

Exemplos de resposta / Solucións

4) a) Se $f(x)$ é unha función continua en $[a,b]$ e $F(x) = \int_a^x f(t)dt$, entón $F(x)$ é derivable en (a,b) e ademais $F'(x) = f(x)$.

$$F(x) = \int_0^x f(t)dt = x^2(1+x) \Rightarrow f(x) = F'(x) = 2x + 3x^2$$

e polo tanto:

$$f(2) = 4 + 12 = 16$$

b) O numerador e denominador son funcións polinómicas do mesmo grao. Polo tanto, en primeiro lugar, facemos a división:

$$\frac{x^2 + 1}{x^2 + x} = 1 + \frac{1-x}{x^2 + x}$$

e, tendo en conta que $x^2 + x = x(x+1)$, facemos a descomposición en fraccións simples

$$\frac{1-x}{x^2 + x} = \frac{A}{x} + \frac{B}{x+1} = \frac{Ax + Bx + A}{x^2 + x} \Rightarrow \begin{cases} A = 1 \\ B = -2 \end{cases}$$

Polo tanto

$$\int \frac{1-x}{x^2 + x} dx = \int dx + \int \frac{dx}{x} - \int \frac{2dx}{x+1}$$

e aplicando a regra de Barrow

$$\int_1^2 \frac{1-x}{x^2 + x} dx = [x + \ln|x| - 2\ln|x+1|]_1^2 = 2 + \ln 2 - 2\ln 3 - 1 + 2\ln 2 = 1 + 3\ln 2 - 2\ln 3 = 1 + \ln(8/9)$$

Exemplos de resposta / Solucións

OPCIÓN B

1) a) Matriz de coeficientes $(C) = \begin{pmatrix} a & 2 & 2 \\ 1 & 1 & 1 \\ 2 & -1 & 2 \end{pmatrix}$; Matriz ampliada $(A) = \begin{pmatrix} a & 2 & 2 & a \\ 1 & 1 & 1 & 0 \\ 2 & -1 & 2 & a \end{pmatrix}$

Calculamos o rango da matriz de coeficientes:

$$\begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 2 & -1 \end{vmatrix} = -3 \neq 0 \Rightarrow \text{rang}(C) \geq 2$$

$$|C| = 2a - 2 + \cancel{A} - \cancel{A} + a - 4 = 3a - 6; \quad 3a - 6 = 0 \Leftrightarrow a = 2$$

Polo tanto:

$$a = 2 \Rightarrow \text{rang}(C) = 2$$

$$a \neq 2 \Rightarrow \text{rang}(C) = 3$$

Calculamos o rango da matriz ampliada:

$$a \neq 2 \Rightarrow \text{rang}(A) = 3, \text{ pois } 3 = \text{rang}(C) \leq \text{rang}(A) \leq 3$$

para $a = 2$

$$\begin{vmatrix} 2 & 2 & 2 \\ 1 & 1 & 0 \\ 2 & -1 & 2 \end{vmatrix} = \cancel{A} - 2 - \cancel{A} - 4 = -6 \neq 0$$

Concluimos que $\text{rang}(A) = 3$, para calquera valor do parámetro.

Discusión:

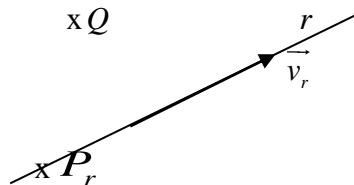
$a = 2 \Rightarrow \text{rang}(C) = 2 < 3 = \text{rang}(A)$. Sistema incompatible. Non ten solución.

$a \neq 2 \Rightarrow \text{rang}(C) = 3 = \text{rang}(A) = n^\circ \text{ incógnitas}$. Sistema compatible determinado. Solución única.

b) $a = 0$. Estamos no caso de sistema compatible determinado e é un sistema homoxéneo. Polo tanto a solución única é a solución trivial

$$\boxed{x = 0, y = 0, z = 0}$$

2) a)

$$r: \begin{cases} y = 1 \\ x - z + 4 = 0 \end{cases} \Rightarrow r: \begin{cases} x = -4 + \lambda \\ y = 1 \\ z = \lambda \end{cases}$$

$$P_r(-4, 1, 0) \in r; \quad Q(0, 2, 2) \in \alpha$$

$$\left. \begin{array}{l} \vec{v}_r = (1, 0, 1) \\ \overrightarrow{QP_r} = (-4, -1, -2) \end{array} \right\} \text{ vectores directores de } \alpha$$

Estes elementos determinan o plano α :

$$\begin{vmatrix} x & y-2 & z-2 \\ 1 & 0 & 1 \\ -4 & -1 & -2 \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow \boxed{\alpha: x - 2y - z + 6 = 0}$$

Exemplos de resposta / Solucións

Vértices do triángulo: $M(-6,0,0)$; $N(0,3,0)$; $P(0,0,6)$

$$\left. \begin{array}{l} \overrightarrow{MN} = (6,3,0) \\ \overrightarrow{MP} = (6,0,6) \end{array} \right\} \Rightarrow \overrightarrow{MN} \times \overrightarrow{MP} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 6 & 3 & 0 \\ 6 & 0 & 6 \end{vmatrix} = (18, -36, -18)$$

$$\text{Área } \widehat{MNP} = \frac{1}{2} |\overrightarrow{MN} \times \overrightarrow{MP}| = \frac{1}{2} \sqrt{18^2 + 36^2 + 18^2} = 9\sqrt{6} u^2$$

b) $\left. \begin{array}{l} \vec{v}_r = (1,0,1) \\ \vec{n}_\alpha = (1,-2,-1) \end{array} \right\}$ vectores directores de π
 $P_r(-4,1,0) \in \pi$

Estes elementos determinan o plano π :

$$\begin{vmatrix} x+4 & y-1 & z \\ 1 & 0 & 1 \\ 1 & -2 & -1 \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow \boxed{\pi: x + y - z + 3 = 0}$$

3) a) Dise que $f(x)$ é continua no punto $x = x_0$, se

$$\exists \lim_{x \rightarrow x_0} f(x); \exists f(x_0); \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = f(x_0)$$

Dise que $f(x)$ ten unha discontinuidade evitable no punto $x = x_0$, se

$$\exists \lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$$

$$\nexists f(x_0) \text{ ou ben } \exists f(x_0) \text{ pero } f(x_0) \neq \lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$$

$f(x) = \frac{e^x}{x^2 + k}$ é un cociente de funcións continuas en $\mathbb{R}$. Polo tanto $f(x)$ será continua en $\mathbb{R}$ se non se anula o denominador, pero

$$x^2 + k = 0 \Leftrightarrow x = \pm \sqrt{-k}$$

Así $f(x)$ é continua en $\mathbb{R}$ para $k \in (0, \infty)$.

b) Máximo relativo en $(0,4) \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} g(0) = 4 \Rightarrow \boxed{d=4} \\ g'(0) = 0 \Rightarrow \boxed{c=0} \end{array} \right\} \Rightarrow g(x) = ax^3 + bx^2 + 4$

$$\text{Mínimo relativo en } (2,0) \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} g(2) = 0 \Rightarrow 8a + 4b + 4 = 0 \\ g'(2) = 0 \Rightarrow 12a + 4b = 0 \end{array} \right\} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \boxed{a=1} \\ \boxed{b=-3} \end{array} \right.$$

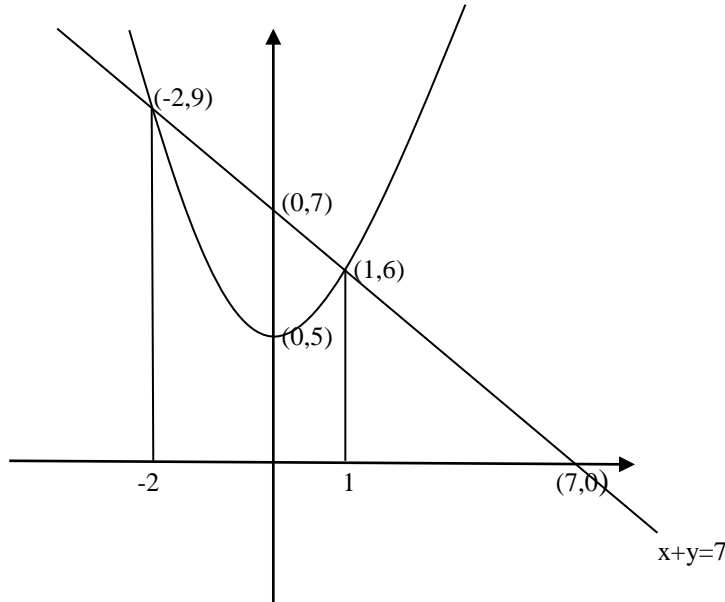
4) $x + y = 7 \Rightarrow$ Puntos de corte da recta cos eixes: $(0,7), (7,0)$

$$f(x) = x^2 + 5 \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} f'(x) = 2x \Rightarrow \text{Decrecente en } (-\infty, 0) \text{ e crecente en } (0, \infty) \\ \text{Corte cos eixes: } (0,5); \text{ Vértice } (0,5); f''(x) = 2 > 0 \Rightarrow \text{convexa} \end{array} \right.$$

Exemplos de resposta / Soluções

Puntos de corte de recta e parábola:

$$\left. \begin{array}{l} y = 7 - x \\ y = x^2 + 5 \end{array} \right\} \Rightarrow x^2 + x - 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -2 \\ x = 1 \end{cases} \Rightarrow \text{Puntos de corte das gráficas: } (-2, 9); (1, 6)$$

$$\text{Área} = \int_{-2}^1 [7 - x - (x^2 + 5)] dx = \int_{-2}^1 (-x^2 - x + 2) dx = \left[-\frac{x^3}{3} - \frac{x^2}{2} + 2x \right]_{-2}^1 = \boxed{\frac{9}{2} u^2}$$

CONVOCATORIA DE SETEMBRO

OPCIÓN A

1) a) Exemplo de matriz simétrica de orde 3 : $\begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 1 & 3 & 0 \\ -1 & 0 & 4 \end{pmatrix}$; Exemplo de matriz antisimétrica de orde 3 : $\begin{pmatrix} 0 & 1 & -2 \\ -1 & 0 & 3 \\ 2 & -3 & 0 \end{pmatrix}$

b) M simétrica $\Leftrightarrow (a_{ij} = a_{ji}) \Leftrightarrow M = M^t \Leftrightarrow M + M^t = 2M$. Entón, tendo en conta que M é de orde 3:

$$\det(M + M^t) = \det(2M) = 2^3 \det(M) = -8$$

c) X cadrada de orde 2 e simétrica $\Rightarrow X = \begin{pmatrix} a & b \\ b & c \end{pmatrix}$

$\text{rang}(X) = 1 \Rightarrow ac - b^2 = 0$, e non todos nulos

$$\begin{pmatrix} a & b \\ b & c \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 2 & -2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 & -2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \Rightarrow \begin{pmatrix} a+2b & -a-2b \\ b+2c & -b-2c \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 & -2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

temos así:

Exemplos de resposta / Solucións

$$\left. \begin{array}{l} a+2b=2 \\ b+2c=0 \\ ac-b^2=0 \end{array} \right\} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} a=2 \\ b=0 \\ c=0 \end{array} \right\} \Rightarrow X = \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

2) a) Calculamos as ecuacións paramétricas de r :

$$\left. \begin{array}{l} x+y=-z+3 \\ 3x+5y=-3z+7 \end{array} \right\} \Rightarrow r: \begin{cases} x=4-\lambda \\ y=-1 \\ z=\lambda \end{cases}$$

Por ser o plano e a recta perpendiculares:

$$\pi \perp r \Leftrightarrow \vec{n}_\pi \parallel \vec{v}_r = (-1, 0, 1)$$

Polo tanto:

$$\pi \left\{ \begin{array}{l} \text{pasa polo punto } P(2, -1, -2) \\ \vec{n}_\pi = (-1, 0, 1) \end{array} \right. \Leftrightarrow \pi: -1(x-2) + (z+2) = 0 \Leftrightarrow \boxed{\pi: x-z-4=0}$$

b) Punto de corte da recta e o plano:

$$4 - \lambda - \lambda - 4 = 0 \Rightarrow \lambda = 0 \Rightarrow \boxed{Q(4, -1, 0)}$$

Ángulo que forma π cos planos coordenados:

$$\left. \begin{array}{l} \text{Plano } XY \equiv \alpha: z=0 \\ \pi: x-z-4=0 \end{array} \right\} \Rightarrow \cos(\alpha, \pi) = \cos(\vec{n}_\alpha, \vec{n}_\pi) = \frac{|\vec{n}_\alpha \cdot \vec{n}_\pi|}{\|\vec{n}_\alpha\| \cdot \|\vec{n}_\pi\|} = \frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow \boxed{(\alpha, \pi) = \pi/4}$$

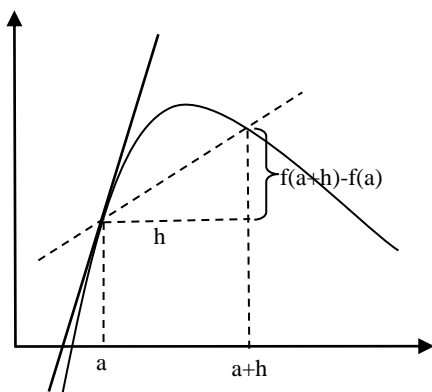
$$\left. \begin{array}{l} \text{Plano } YZ \equiv \beta: x=0 \\ \pi: x-z-4=0 \end{array} \right\} \Rightarrow \cos(\beta, \pi) = \cos(\vec{n}_\beta, \vec{n}_\pi) = \frac{|\vec{n}_\beta \cdot \vec{n}_\pi|}{\|\vec{n}_\beta\| \cdot \|\vec{n}_\pi\|} = \frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow \boxed{(\beta, \pi) = \pi/4}$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{Plano } XZ \equiv \gamma: y=0 \\ \pi: x-z-4=0 \end{array} \right\} \Rightarrow \cos(\gamma, \pi) = \cos(\vec{n}_\gamma, \vec{n}_\pi) = \frac{|\vec{n}_\gamma \cdot \vec{n}_\pi|}{\|\vec{n}_\gamma\| \cdot \|\vec{n}_\pi\|} = 0 \Rightarrow \boxed{(\gamma, \pi) = \pi/2}$$

3) a) Dada a función $y = f(x)$, dise que $f(x)$ é derivable en $x = a$, se existe e é finito o límite:

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(a+h) - f(a)}{h}$$

representase por $f'(a)$ e chámase derivada de $f(x)$ en $x = a$.

Interpretación xeométrica: o cociente $\frac{f(a+h)-f(a)}{h}$

coincide coa pendente da recta secante que pasa por $(a, f(a))$ e $(a+h, f(a+h))$. A medida que vai diminuindo a amplitude do intervalo $[a, a+h]$, os puntos de corte determinados polas distintas secantes fanse máis e máis próximos. No límite, a secante convértese na tanxente.

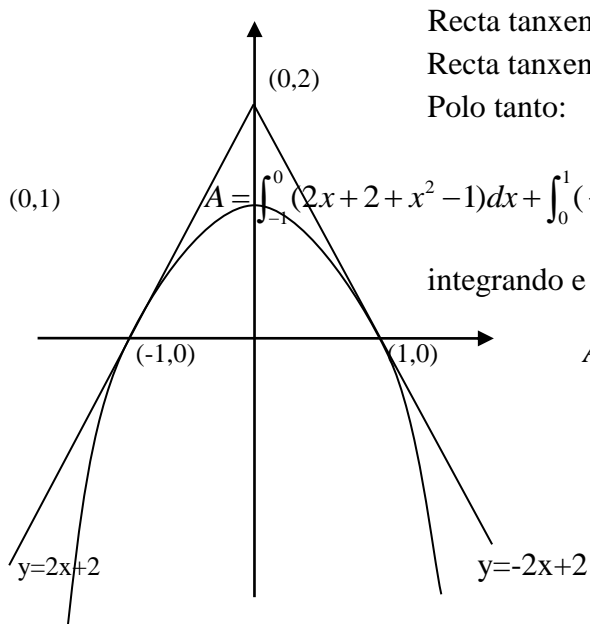
Así: a derivada de $f(x)$, en $x = a$, coincide coa pendente da recta tanxente á gráfica de $f(x)$ no punto $(a, f(a))$.

b) É unha indeterminación do tipo $\frac{0}{0}$. Aplicamos L'Hôpital

Exemplos de resposta / Soluções

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x + e^{-x} - 2\cos x}{\sin(x^2)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - e^{-x} + 2\sin x}{2x\cos(x^2)} \stackrel{0/0}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x + e^{-x} + 2\cos x}{2\cos(x^2) - 4x^2\sin(x^2)} = \frac{4}{2} = \boxed{2}$$

4) parábola: $y = -x^2 + 1$ $\left\{ \begin{array}{l} \text{vértice: } (0,1) \\ \text{Pontos corte eixe 0X: } (-1,0), (1,0) \\ y' = -2x; \quad y'' = -2 < 0 \text{ cóncava} \end{array} \right.$

Recta tanxente en $(-1,0)$: $y = 2(x+1) \Leftrightarrow y = 2x + 2$

Recta tanxente en $(1,0)$: $y = -2(x-1) \Leftrightarrow y = -2x + 2$

Polo tanto:

$$A = \int_{-1}^0 (2x + 2 + x^2 - 1)dx + \int_0^1 (-2x + 2 + x^2 - 1)dx$$

integrando e aplicando a regra de Barrow

$$A = \left[\frac{x^3}{3} + x^2 + x \right]_{-1}^0 + \left[\frac{x^3}{3} - x^2 + x \right]_0^1 = \boxed{\frac{2}{3} u^2}$$

OPCIÓN B

1) a) Matriz de coeficientes $(C) = \begin{pmatrix} m & 1 & -2 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \end{pmatrix}$; Matriz ampliada $(A) = \begin{pmatrix} m & 1 & -2 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & -1 & 1 & m \end{pmatrix}$

Calculamos o rango da matriz de coeficientes:

$$\left. \begin{array}{l} |C| = 2m + 4 \\ \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{vmatrix} = -2 \neq 0 \end{array} \right\} \Rightarrow \begin{cases} m = -2 \Rightarrow \text{rang}(C) = 2 \\ m \neq -2 \Rightarrow \text{rang}(C) = 3 \end{cases}$$

Calculamos o rango da matriz ampliada:

$$m \neq -2, \quad 3 = \text{rang}(C) \leq \text{rang}(A) \leq 3 \Rightarrow \text{rang}(A) = 3$$

pero para $m = -2$

$$\begin{vmatrix} -2 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & -1 & -2 \end{vmatrix} = 6 \neq 0$$

Así, $\text{rang}(A) = 3, \forall m$

Exemplos de resposta / Solucións

Discusión do sistema:

- $m = -2 \Rightarrow \text{rang}(C) = 2 < 3 = \text{rang}(A)$. Sistema incompatible. Non ten solución.
- $m \neq -2 \Rightarrow \text{rang}(C) = 3 = \text{rang}(A) = n^\circ \text{ incógnitas}$ Sistema compatible determinado.

Solución única.

b) Caso $m=0$. Queda un sistema homoxéneo e como estamos no caso dun sistema compatible determinado, a única solución é a trivial: $x = y = z = 0$

Caso $m=-1$. Tamén estamos no caso dun sistema compatible determinado e a solución única podémola obter por Cramer:

$$x = \frac{\begin{vmatrix} 0 & 1 & -2 \\ 0 & 1 & 1 \\ -1 & -1 & 1 \end{vmatrix}}{2} = -\frac{3}{2}; \quad y = \frac{\begin{vmatrix} -1 & 0 & -2 \\ 1 & 0 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \end{vmatrix}}{2} = \frac{1}{2}; \quad z = \frac{\begin{vmatrix} -1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & -1 & -1 \end{vmatrix}}{2} = 1$$

2) a) Determinamos un punto e un vector director de cada unha das rectas r e s :

$$P_r(3,0,-6); \quad \vec{v}_r = (-3,-4,0)$$

$$\vec{v}_s = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 4 & -3 & 0 \\ 0 & 5 & -4 \end{vmatrix} = (12, 16, 20). \text{ Consideramos } \vec{v}_s = (3, 4, 5); \quad P_s(3,0,-1)$$

Podemos estudar a posición relativa utilizando rangos:

$$\text{rang} \begin{pmatrix} \vec{v}_r \\ \vec{v}_s \end{pmatrix} = \text{rang} \begin{pmatrix} -3 & -4 & 0 \\ 3 & 4 & 5 \end{pmatrix} = 2 \Rightarrow \text{As rectas córtanse ou crúzanse.}$$

$$\text{Pero como } \text{rang} \begin{pmatrix} \overline{P_r P_s} \\ \vec{v}_r \\ \vec{v}_s \end{pmatrix} = \text{rang} \begin{pmatrix} 0 & 0 & 5 \\ -3 & -4 & 0 \\ 3 & 4 & 5 \end{pmatrix} = 2, \text{ as rectas son secantes.}$$

Punto de corte:

$$4(3-3\lambda) + 12\lambda - 12 = 0$$

$$-20\lambda + 24 - 4 = 0 \Rightarrow \lambda = 1 \Rightarrow P(0, -4, -6)$$

O ángulo que forman as rectas podemos calculalo como:

$$\alpha = \sphericalangle(r, s) = \arccos \frac{|\vec{v}_r \cdot \vec{v}_s|}{\|\vec{v}_r\| \cdot \|\vec{v}_s\|} = \arccos \frac{|-9-16|}{\sqrt{9+16} \cdot \sqrt{9+16+25}} = \arccos \frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow \alpha = \pi/4$$

b) Como as rectas son secantes, están contidas nun plano:

$$(0, -4, -6) \in \pi \quad \left. \begin{array}{l} \vec{v}_r, \vec{v}_s \text{ vectores de } \pi \end{array} \right\} \Rightarrow \pi : \begin{cases} x = -3\lambda + 3\mu \\ y = -4 - 4\lambda + 4\mu \\ z = -6 + 5\mu \end{cases}$$

Exemplos de resposta / Soluciones

3) $Dom(g) = \mathbb{R} - \{2\}$

Puntos de corte cos eixes:

$$\left. \begin{array}{l} x = 0 \Rightarrow g(x) = 0 \\ g(x) = 0 \Rightarrow x = 0 \end{array} \right\} \Rightarrow (0,0)$$

$$\left. \begin{array}{l} \lim_{x \rightarrow 2^-} g(x) = -\infty \\ \lim_{x \rightarrow 2^+} g(x) = +\infty \end{array} \right\} \boxed{x=2} \text{ Asíntota vertical}$$

Non existen asíntotas horizontais pois $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} g(x) = \pm\infty$

Cálculo da asíntota oblicua:

$$\left. \begin{array}{l} m = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2}{x(x-2)} = 1 \\ b = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(\frac{x^2}{x-2} - x \right) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2 - x^2 + 2x}{x-2} = 2 \end{array} \right\} \Rightarrow \boxed{y = x + 2}$$

Cálculo dos puntos críticos:

$$g'(x) = \frac{2x(x-2) - x^2}{(x-2)^2} = \frac{x^2 - 4x}{(x-2)^2}$$

$$g'(x) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x = 4 \end{cases}$$

Intervalos de crecemento e decrecemento:

x	$(-\infty, 0)$	$(0, 2)$	$(2, 4)$	$(4, \infty)$
$g'(x)$	> 0	< 0	< 0	> 0
$g(x)$	crecent e	decrecent e	decrecent e	crecent e

$g(x)$ é crecente nos intervalos $(-\infty, 0)$ e $(4, +\infty)$ e $g(x)$ é decrecente nos intervalos $(0, 2)$ e $(2, 4)$.

Calculamos a segunda derivada:

$$g''(x) = \frac{(2x-4)(x-2)^2 - 2(x-2)(x^2-4x)}{(x-2)^4} = \frac{8}{(x-2)^3}$$

$$g''(0) = -1 < 0 \Rightarrow \text{Máximo relativo: } (0, 0)$$

$$g''(4) = 1 > 0 \Rightarrow \text{Mínimo relativo: } (4, 8)$$

$g''(x) \neq 0$ e polo tanto a función non ten puntos de inflexión.

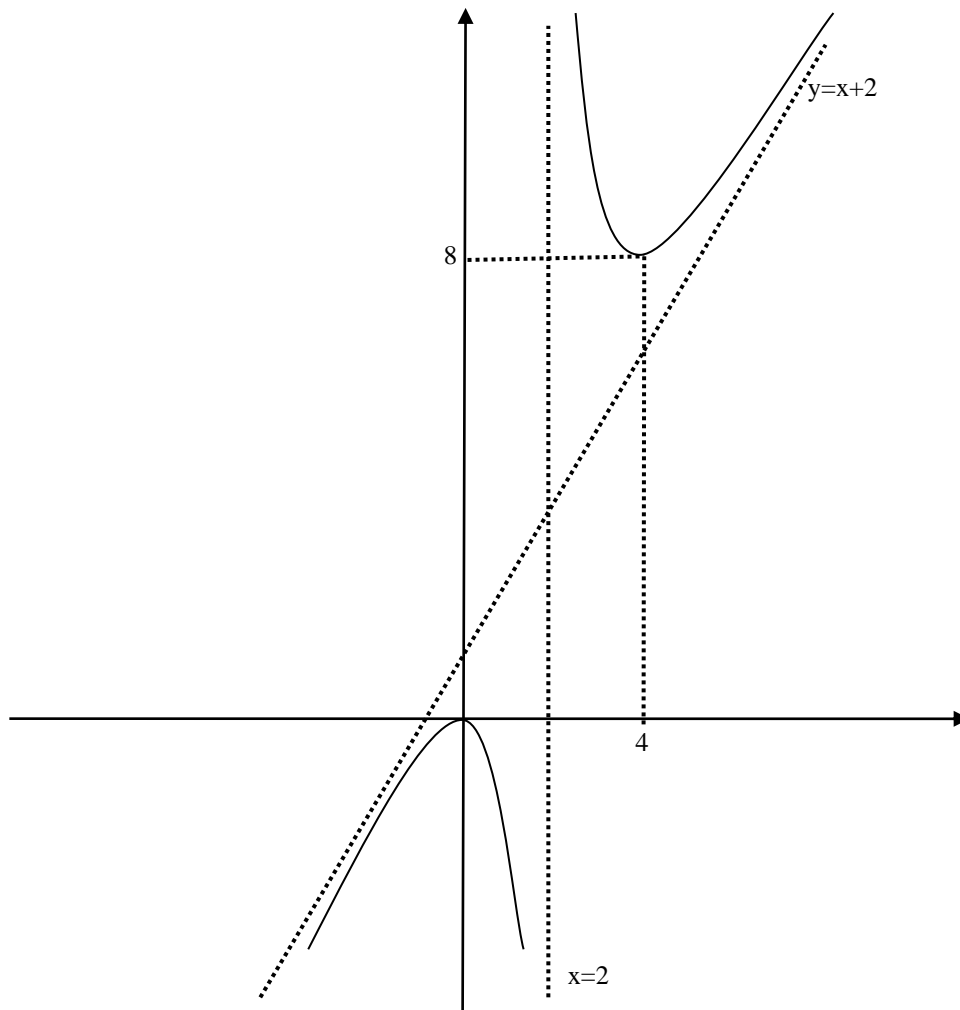
Intervalos de concavidade e convexidade:

x	$(-\infty, 2)$	$(2, +\infty)$
$g''(x)$	< 0	> 0
$g(x)$	cóncava	convexa

$g(x)$ é convexa no intervalo $(2, +\infty)$
e cóncava no intervalo $(-\infty, 2)$

Con todos estes datos, a gráfica de $g(x)$ será:

Exemplos de resposta / Solucións

4) a) Utilizamos o método de integración por partes:

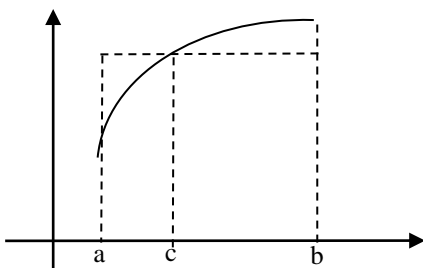
$$\left. \begin{array}{l} u = \ln(1+x^2) \Rightarrow du = \frac{2x}{1+x^2} dx \\ dv = x dx \Rightarrow v = \frac{x^2}{2} \end{array} \right\} \Rightarrow I = \int x \ln(1+x^2) dx = \frac{x^2}{2} \ln(1+x^2) - \int \frac{x^3}{1+x^2} dx$$

Como o grao do polinomio do numerador é maior que o grao do denominador, facemos a división dos polinomios. Así:

$$I = \frac{x^2}{2} \ln(1+x^2) - \int \left(x - \frac{x}{1+x^2}\right) dx = \frac{x^2}{2} \ln(1+x^2) - \frac{x^2}{2} + \frac{1}{2} \ln(1+x^2) + C$$

b) Se $f(x)$ é unha función continua nun intervalo $[a, b]$, existe un punto $c \in (a, b)$ tal que

$$\int_a^b f(x) dx = f(c)(b-a)$$

Interpretación xeométrica: A área encerrada pola gráfica de unha función continua nun intervalo pechado, o eixo OX e as rectas $x=a$, $x=b$ é igual á área dun rectángulo de base $b-a$ e altura $f(c)$, sendo $f(c)$ o valor que toma a función nun punto intermedio c .